

V. Országos Horvát Nap Nagykanizsán

A Magyarországi Horvátok Országos Önkormányzata Közgyűlésének, valamint a Magyarországi Horvátok Szövetsége Országos Választmányának határozata értelmében, közös szervezésében, 2004. november 13-án ötödízben került sor – ezúttal, a Mura menti régióban – Országos Horvát Nap megrendezésére. A hazai horvátság körében nagyjelentőségű – az országban élő horvátok egységét, identitástudatának erősítését szolgáló – rendezvény a magyar és a horvát kormány képviselőinek, az országos és helyi horvát önkormányzatok, valamint civil szervezetek vezetőinek a részvételével zajlott. Az eseménynek Stjepan Mesić, a Horvát, és dr. Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnökei voltak a fő védnökei. A két államfő jól jelképezte a két állam baráti viszonyát, beleértve a két ország nemzetiségi politikáját is.

A budapesti Horvát Hagyományörző Egyesület tánckara a színpadon

A Horvát Nap rendezvényei alkalmából Stjepan Mesić – a Magyarországi Horvátok Országos Önkormányzata (a HOÖ) elnöke, a Horvát Köztársaság tiszteletbeli konzulja és a budapesti horvát nagykövet kíséretében – a Central Szálló nagytermében, találkozott Nagykanizsa önkormányzata vezetőivel, országgyűlési képviselőivel, a hazai horvátság két országos szervezetének tisztségviselőivel, valamint a Mura menti – a horvátok által is lakott – községek polgármestereivel. A baráti hangulatú beszélgetésen szó esett a Horvát Nap jelentőségéről, a hazai horvátság példaeértékű építkezéséről, háttérintézményeinek megteremtéséről, az anyaország támogatási lehetőségeiről, valamint a magyarországi horvátoknak ajándékozott Közművelődési, Oktatási és Üdültetési Központról. Az adriai Págy szigetén, Vlasityiben kialakítandó intézményhez úgy a magyar, mint a horvát kormány, jelentős anyagi hozzájárulást biztosított, s már a jövő év nyaratól elkezdheti a működését.

Stjepan Mesić, köszöntőjében emlékeztetett a horvát-magyar közös történelmi múltra és a jelenlegi sokkal kedvezőbb viszonyokra. Kifejezte azon reményét, hogy az elkövetkezendő körben, Horvátország is az Eu-

rópai Unió nagy családjának tagjává válhat. Véleménye szerint, a nemzetek integrálódási folyamatában a kisebbségek is jelentős szerepet fognak betölteni. Elmondta, hogy úgy reméli: Horvátország példájára, Magyarországon is sor kerül a kisebbségek országgyűlési képviselőiténak végleges rendezésére.

Dr. Stanko Nick nagykövet kiemelten szólt a jó és eredményes horvát-magyar kapcsolatokról, amelyekben Nagykanizsa is élen jár. Első magyar városként – az újonnan felépített autópálya révén – ugyanis jelentős összefogó kapocs a két ország között.

Osztrogonác József, a Magyarországi Horvátok Szövetsége elnöke megköszönte az anyaország eddigi erkölcsi és anyagi támogatását, s kérte a magyarországi horvát civil szervezetek még hathatósabb pártfogását, azok eredményesebb működése érdekében. Ehhez csatlakozva dr. Karagics Mihály, a HOÖ elnöke, arra kérte Stjepan Mesićet, hogy a horvát kormány által meghatározott támogatási keret, épüljön be az éves költségvetésekbe. Ez még világosabbá és még egyértelműbbé tenné a magyarországi horvátság iránti, anyamzeti gondoskodást. A felvetésre már a helyszínen kedvező válasz hangzott el.

A Centrál Szállóban zajlott eszmecserevel egy időben, a „Jézus szíve” templomban nagyszámú katolikus horvát hívő gyűlt össze. Az ünnepi szentmisét hazai horvát tiszteendő atyák közreműködésével, a horvátországi Kapronca (Koprivnica) városának dékánja, Horvat Blaž celebrálta. Énekkel a kaproncai templomi és a nagykanizsai vegyes kórus szolgált. Az ország különböző tájairól és a horvátok által lakott környékbeli falvakból egyaránt szép számmal akadtak résztvevők.

A szentmise után a Hevesi Sándor Művelődési Központban valamennyi vendég megtekinthette „A Mura ölelésében” című kiállítást, amelyet a tótszentmártoni fafaragótábor alkotásaiból a Muramenti Horvát Egyesület állított össze. Herman Edith murakeresztúri keramikus, Vertarics Katalin letenyei festő, Radnai István szentmártoni fafaragó, Konkoly Árpád tótszerdahelyi festő, Gulyás Gordana és Gulyásné Dobos Ilona, tótszerdahelyi szövőművészek műveit csodálhatták meg a tárlatlátogatók. Erre az alkalomra készült el „A Mura mentén” (Kre Mure) című, figyelemre méltó kiadvány, amelyben – képben és írásban – a zalai horvát régió valamennyi horvát önkormányzatát bemutatják.

A megnyitón a magyar és a horvát himnuszokat a tótszentmártoni fúvós zenekar, valamint az egyesített mártoni és kanizsai vegyes kórusok adták elő Proszenyák István karnagy vezetésével. Mádl Ferenc köszöntőjében kiemelten szólt a két szomszédos ország jó kapcsolatáról, a hazai horvát kisebbség ehhez való hozzájárulásáról, valamint arról, hogy Magyarország fontos érdekének tekinti, hogy a határai között élő horvát közösségek jól érezzék magukat, s a jövőben is számíthatnak anyanyelvük, kultúrájuk, oktatásügyük támogatására. A Horvát Köztársaság elnöke, Stjepan Mesić köszöntőjében a hazai horvátság és a horvátországi magyarság helyzetéről szólt. Kiemelte a határmentén élő polgárokat, akik jó partneri viszonyaikkal bizonyították az együttműködés igazi európai modellje kiépítésének lehetőségét. Mint mondta: példaértékű a már EU-tag Magyarországon szétszórtságban élő horvát kisebbség integrálódása és szervezett közösségé válása. A horvát kisebbség csak egy összetevője a két ország közötti jó baráti és szomszédi kötődéseknek, Magyarország és Horvátország ugyanis intenzív határ menti együttműködést valósít meg, s egy egész sor fontos gazdasági, közlekedési és kulturális tevékenység révén kötik össze Közép-Európát és a horvát tengerpartot. A két állam regionális együttműködései is jelentősen fejlődnek. A Mura-Dráva Eurorégió Egyezményt idén októberben írták alá. A házigazda Litter Nándor, Nagykanizsa polgár-

A kitüntetettek csoportja

Turulné Blazsetin Béta felvételei

mestere után Karagics Mihály és Osztrogonác József hivatalosan is megnyitották a rendezvényt, majd elismeréseket, kitüntetéseket adtak át.

A társadalmi és irodalmi élet fejlesztéséhez való kiemelkedő hozzájárulásáért, Vlasits József-Manglin, költő és műfordító; a horvát kultúra területén végzett kiváló munkásságáért Vargovics Kodela Janka kaptak elismerést. A horvát iskolaügy területén kifejtett eredményes tevékenységükért, Herner Sztanojev Lenka, Paukovic Horváth Edith és Vukovics Kollár Ibolya, míg a társadalmi élethez történt eredményes hozzájárulásáért, Standovár Mihály, az anyanyelv ápolása, fejlesztése, és a néprajzi tevékenység elismeréseként Mándity Zsivkó vehettek át kitüntetést.

A Horvát Nap gálaműsorában, mások mellett felléptek a tótszentmártoni fúvósok, és a nagykanizsai vegyes kórus, a tótszentmártoni, a mohácsi, valamint a kásádi – Dola – Kulturális Egyesület művészei.

Az esti műsorban nagy tetszést aratott az ötven tagú – Drazsen Soics által felkészített – úgynevezett Egyesített gradistyei tamburazenekar, a tököli művelődési ház „Kolo” zenekarral fellépő néptáncgyűjtése, a bunyevác táncokat bemutató „Rokoko” együttes, a „Korijeni” (Gyökerek) elnevezésű asszonykórus, a budapesti Horvát Hagyományőrző Egyesület, s a bosnyák táncokat előadó „Tanac” táncgyűjtés is.

Az ötszáz férőhelyes Hevesi Sándor Művelődési Központ, ezúttal szűknek bizonyult. A türelmes és kitartó nézők lelkes tapsokkal és hangos bekiáltásokkal köszönték meg a fáradhatatlan előadók minden egyes műsorszámát. Sokan – ülőhely híján – állva kísérték végig a hazai horvátság sokszínű, népviseletben, énekekben, zenei dallamokban felmérhetetlenül gazdag kultúrája feledhetetlen seregszemléjét.

Dékity Márk